

ІОАНН (Теодорович Іван; 06. 10. 1887, с. Крупець Дубен. пов. Волин. губ., нині Славут. р-ну Хмельн. обл. — 03. 05. 1971, м. Філадельфія, шт. Пенсильванія, похов. у м-ку Бавнд Брук, шт. Нью-Джерсі, США) — церковний діяч УПЦ у США. Закін. Волин. духовну семінарію (Житомир). Учителював у Дубен. та Остроз. пов. У жовтні 1914 отримав диякон. свячення з рук архієпископа Волинського **Євлогія** (Георгієвського), 10 травня 1915 єпископом Волинським **Фадеем** (Успенським) хіротонізов. у сан священника. Служив у Червоному Хресті на Пд.-Зх. фронті рос. армії, від 1917 — капелан дивізії сірожупанників, згодом — гол. капелан холм., поділ. і київ. груп Армії УНР. Від 1919 — настоятель парафії у с. Митинці (Старокостянтинів. пов. Волин. губ.), звідки контактував із Всеукр. православ. церк. радою (ВПЦР) у Києві, яка доручила йому організацію укр. парафій на Волині й Поділлі. Актив. учасник 1-го

Всеукр. православ. церк. собору 1921 (виступив із доповіддю про неканонічність Моск. ієрархії в Україні), 26 жовтня того ж року у Софій. соборі прийняв єпископ. свячення від митрополита УАПЦ **Василя** (Липківського) і архієпископа **Нестора** (Шарайвського) та признач. на Поділ. єпархію, де кількість парафій за його упр. зросла з 18-ти до понад 300. На прохання укр. емігрантів і за призначенням ВПЦР у лютому 1924 прибув до США та відправив першу архієрей. службу у церкві св. Вознесіння у м. Ньюарк (нині парафія Мейплвуд, шт. Нью-Джерсі). На Соборі УПЦ в Америці 11-12 червня того ж року обраний на первоієрарха Церкви, як також на Соборі Укр. Греко-Православ. Церкви в Канаді 16-17 липня (очолював до 1947). Після Собору 14-15 жовтня 1950 у Нью-Йорку, коли об'єдналися в одну митрополію більшість укр. православ. парафій США, обраний митрополитом УПЦ Пн. і Пд. Америк. Автор трактату «Благодатність єрархії У.А.П.Ц. (Української Автокефальної Православної Церкви)» (Регенсбург, 1947), зб. молитов, філос.-реліг. праць, роздумів і поезій «У велике невідоме» (у 3-х т., Філадельфія, Бала-Кинвид, 1968-70).

Рекомендована література

1. Бл. п. Митрополит Іоан // Укр. православне слово. 1971. № 6;
2. о. П. Фалько. Пам'яті митрополита Іоана // Там само. Ч. 7-8;
3. Розгін І. Бл. п. Митрополит Іоан // Там само. № 9;
4. Блаженної пам'яті Митрополит Іоан // Там само. 2006. № 5-6.

А. І. Жуковський

Бібліографічний опис:

Іоанн (Теодорович Іван) / А. І. Жуковський // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-12517>. — Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).